

NEJDET SANÇAR • “Hâtıralar”

Bozkurt Yayınları Nu: 18

Hazırlayan
Serkan Akgöz

Editör
Ömer Karabayır

Kaynak Kişi
Nejdet Sançar

1. Baskı
Mayıs 2024

ISBN : 978-605-70162-9-4

Bozkurt Yayınları

Çatalmeşe Mah. 208. Sokak Nu : 54-54 D : 11

Çekmeköy – İstanbul

Tel : 0 850 346 5878

E-Posta : bilgi@bozkurtyayinlari.com

www.bozkurtyayinlari.com

Yayınevi Sertifika Nu : 49271

Basımevi Sertifika Nu : 46519 (Meteksan Matbaacılık)

Her hakkı saklıdır. Bu kitabın hiçbir bölümü, ekler ve fotoğraflar, yayınevinin yazılı izni olmaksızın mekanik ya da elektronik veya başka herhangi bir yöntemle, hiçbir şekil ve biçimde iktibas edilemez; yenden satış amacıyla fotokopi de dâhil olmak üzere hiçbir sistemle çoğaltılamaz. Dergi, gazete veya radyo-TV'lerce yapılacak alıntılar, kaynak gösterilmesi şartıyla bu hükmün dışındadır.

1944 Irkçılık-Turancılık Dâvâsı Öncesi;

Hâtıralar

Nejdet Sançar

Hazırlayan: Serkan Akgöz

«1944'lülerin aziz hâtırasına saygıyla...»

İÇİNDEKİLER

Sunuş • 9

Ahmet B. Ercilasun

Kitabın Hikâyesi • 11

Serkan Akgöz

Hâtıralar • 13

Sunuş

Serkan Akgöz, 1944'lülerle ilgili hatıraları yayımlamaya devam ediyor. Bu kez de Nejdet Sançar'ın mahkeme günlüklerinden önceki hatıralarını yayımlıyor.

Atsız'ın deyişyle Nejdet Sançar, Türkçüler ordusunun bir tümenine bedel yiğit bir Türkçü idi. Ağabeyi Atsız gibi o da yılmaz ve sarsılmaz Türkçülerdendi.

Sançar Hocayı tanıyanlar veya onun talebesi olanlar iyi bilir. Hoca son derece mütevazı, güler yüzlü ve neşeli bir insandı. Sık sık da kahkahalar atardı. Bozkurtların Ölümü'ndeki Onbaşı Sançar karakteri sanki ondan ilham alınarak yazılmıştı.

Nejdet Sançar yumuşak huylu ve sakin bir insandı ama Türkçülük konusunda hiç tavizi yoktu. O bir edebiyat hocası idi ve onun sınıfında okuyan niceleri Türkçü olarak yetişmişti. En eskilerden Mehmet Külahlıoğlu, benim kayınpederim İzzet Yolalan, Türk dilinin büyük bilgini Muharrem Ergin onun talebele-rindendi. Hocalığının son yıllarında Şevket Bülent Yahnici, Dr. Ramazan Aydın, Avni Özgürel, Hicabi Koçak gibi öğrenciler de onun sınıflarından geçmişti. Benim bilmediğim kim bilir daha niceleri vardı.

Sançar Hoca kendi neslindeki Türkçüler arasında en velut yazarlardan biri idi. Yumuşak, acı ve kolay anlaşılır bir üslubu

vardı. Hiçbir Türkçü derginin yazı isteğini geri çevirmez, mutlaka yazardı. Hatta bazen iki üç yazı yazar ve mecburen bazılarında takma ad kullanırdı. Onun bu üretken yazarlığını son yıllarda ortaya çıkan 1944 hatıralarında da görüyoruz. Yazmış yazmış ve bir tarafa koymuştu. Elinizdeki kitap da işte onun yazdığı hatıralardan biriydi.

Bu hatıralarla, Türkçülüğün Cumhuriyet dönemindeki tarihi için önemli belgelerden biri daha ortaya çıkmış oluyor. Keşke 1944'lülerin tamamı hatıralarını yazmış olsaydı. Bu arada Refet Köroğlu'nün çıkardığı Yeni Orkun dergisinde tefrika edilen Fethi Tevetoğlu'nun 1944'lüler yazısı da önemlidir. Kitap hâline gelmiş olanlar Reha Oğuz Türkkkan ile Alparslan Türkeş'in hatıralarıdır. Kıyıda köşede küçük yazılar hâlinde kalmış daha birçok hatıra da vardır. Mesela Muzaffer Eriş'in galiba Ötüken dergisinde çıkmış olan bir hatıra yazısını da hatırlıyorum. Bütün bunlar karşılaştırılarak 1944 olay ve duruşmalarının bir tarihi yazılabilir.

Serkan Akgöz iyi bir koleksiyoncudur fakat topladıklarını kendine saklamayan, kamuoyunun bilgisine sunan bir koleksiyoncu. İşte şimdi onun biriktirdiklerinden biri daha elimizde. Dönemi, dönemin şartlarını, Türkçülerin yaşadıklarını merak edenlerin bu kitapçığı zevkle okuyacaklarını düşünüyorum.

Ahmet B. Ercilasun

Kitabın Hikâyesi

15 Aralık 2023 gecesi rüyamda, Erk Yurtsever amcanın bana verdiği, 1944 davası dosyalarındaki bir belgeyi sonradan kaybettiğimi ve peşine düştüğümü, sonunda da bulduğumu gördüm. Daha önceleri Atsız'a ait belgeleri bulduğum rüyalar da görmüş-tüm.

O günün akşamı Kadıköy Türk Ocağı'nda derneğe ait belgeleri düzenliyordum. Bir dolaptaki yüzlerce kâğıt arasında "Türkçülük" ifadesi geçen bir parça gözüme çarptı. 20-30 yıl öncesine ait olduğunu düşündüğüm bu kâğıttaki yazılar artık silinmeye başlamıştı. Kâğıtta ne anlatılıyor olabilir diye düşünüp okumaya başlayınca Nejdet Sançar'ın, Irkçılık-Turancılık Davası sürecinde mahkeme öncesi başından geçenleri anlattığını gördüm.

Bu bizim daha önce yayımladığımız *Mahkeme Günlükleri* eserinin öncesine ait, Nejdet Sançar'ın yaşadıklarını birincil ağızdan anlattığı bir hatıratı.

Bu yazıyı derhal okuyup bilgisayara aktardım. Elinizdeki hatıratı şu an *Mahkeme Günlükleri*'nden ayrı olarak yayımlıyoruz. İleride *Mahkeme Günlükleri*'yle birleştirerek tek kitap halinde yayımlama arzusundayız.

1944 olaylarının 80. yıl dönümünde, başta bu davanın içyüzünü ortaya çıkarmak için bu çalışmaları hazırlayan Nejdet Sançar olmak üzere tüm 44 kahramanlarını rahmetle anıyorum. Aziz ruhları şad olsun.

27.02.2024

Serkan Akgöz

Hâtıralar

Evimizin aranması

Türkçülük düşmanlığı hadisesi patlak verdiği sıralarda, ben, Balıkesir’de bulunuyordum. Evimiz 9 Mayıs Salı günü arandı.

O gün, Balıkesir Lisesi’nde ikinci saatteki dersimden çıktığım zaman, sınıf kapısında muavinlerden birisinin beni beklemekte olduğunu gördüm. İsteği üzerine birlikte muavin odasına gittik. Odanın ortasında ayakta durmakta olan bir adam yanıma yaklaştı. Kendisinin sivil komiser olduğunu söyledikten sonra, hükûmetin emriyle, evimizin aranacağını bildirdi.

Aynı lisede fizik-kimya öğretmeni bulunan eşim Reşide Sançar ve sivil komiserle birlikte liseden ayrılıp eve geldiğimiz zaman, kapıda birkaç resmî polisle bir sivilin beklemekte olduğunu gördük. Sivil, kendisinin emniyet âmiri olduğunu söyledi.

Eve hep birlikte girdik. Beş saat kadar süren arama sırasında, kendini beğenmiş bir adam olan ve bir tarihte Pontuşuların gizli evrakını, bir evin döşeme tahtalarını sökmek suretiyle ele geçirmiş olduğunu böbürlenerek birkaç kere anlatan Emniyet Âmiri ile üç kere sert şekilde tartıştık. Çünkü bu adam, eline aldığı her kâğıttan bir mânâ çıkarmaya çalışıyordu. Altı kırmızı kalemle çizilmiş vazife kâğıtları, ders notları, Orhun harflerinin şekilleri; eşimin, organik kimyanın aromatik bölümüne ait açık formüllerle yazılmış bağ sistemini gösteren, bazı maddelere